KISLÁBNYOM
A GreenDependent Egyesület hírlevele

2011. AUGUSZTUS 31. www.kislabnyom.hu **II. ÉVFOLYAM 12. SZÁM**

TARTALOM

- Kislábnyom program hírek
  - *Stand a Magyar Dal Napján*
- Heti klímabarát tippek
  - *Zöld iskolakezdés*
- Klímahírek itthon
  - *Olcsó, fenntartható otthonok*
- Kapcsolódó rendezvények itthon
  - *KLIKK találkozó Gödöllő*
- Klímahírek külföldről
  - *Nem kérnek a klíma-kölcsönből a fejlődő országok*
- Olvasnivaló
  - *Egy banán karbon-lábnyoma*
- Hasznos, érdekes honlapok
  - *nemsitt.hu*
- Klímabarát termékek, szolgáltatások
  - *Fairtrade arany*
  - *Lakáséttermek itthon*

ÚJ SZÉCHENYI TERV

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Melyik a legfontosabb környezeti probléma?

(avagy miért Kislábnyom a hírlevél és a program címe?)

Minap került kezünkbe az Ökolábnyom Hálózat *(Global Footprint Network, www.footprintnetwork.org)* éves jelentése, melynek címe:

Nem a klímaváltozás a probléma.

A jelentés ezután így folytatódik: “És nem is a vízhiány, a túllegeltetés, az erózió, a sivatagosodás, vagy a fajok kihalása. Nem az erdőirtás, a szántóföldek termékenységének csökkenése, a túlhalászás. Ezek mind nagyon fontos problémák, de ugyanarra az okra vezethetők vissza, egy problémának a tünetei: az emberiség többet követel annál, amit a föld nyújtani tud.”

Azaz, túl nagy a lábnyomunk...

Hírlevelünk 8. számában mutattuk be a legfrisebb Élő Bolygó Jelentést, amely 2007-es adatokkal dolgozik. Ezek alapján az átlagos magyar öko-lábnyom 2,99 ha/fő, az egy főre jutó biokapacitás pedig 2,23 ha/fő – Európában, összehasonlításban, ezekkel az adatokkal mi nem is állunk rosszul, de természetesen van fejlődési lehetőség...!

Azt is bemutattuk, hogy a magyar öko-lábnyom több mint felét (56%) a karbon-lábnyom, azaz üvegházgáz kibocsátásaink megkötéséhez, semlegesítéséhez szükséges terület jelenti. Tehát nagyon fontos, hogy energiafelhasználási szokásainkat tudatosítsuk, és azokon változtassunk – ehhez igyekszünk a Kislábnyom projekt, képzések, verseny és kiadványok segítségével iránymutatást és motivációt adni.

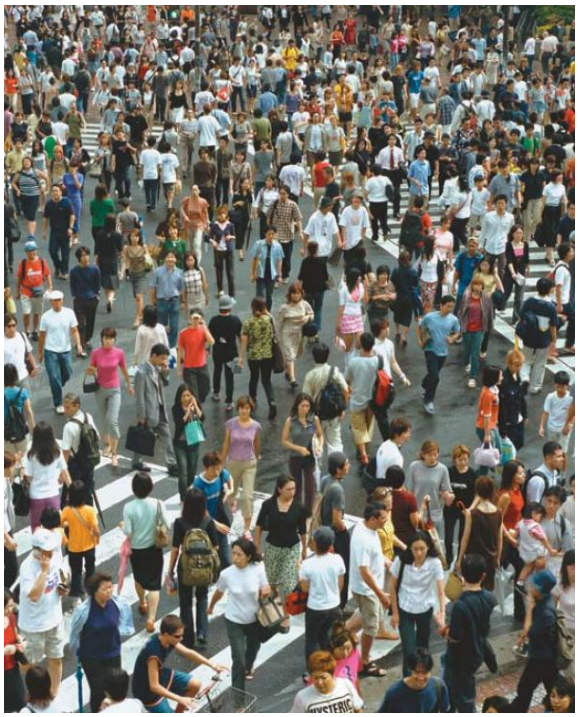

És vajon van-e remény, tudunk-e változtatni? Az idén májusban zárult “Nagycsalád – kis lábnyom” projekt nyertes családjainak eredménye alapján egyértelműen van! A 21 díjazott család egy főre eső karbon-lábnyoma kb. harmada az átlag magyar karbon-lábnyomnak!

Nem lehetetlen tehát a vállalkozásunk..., de szükségünk van minden jó ötletre, egymás megerősítésére és támogatására, ezért örülünk minden olvasói levélnek, amely otthoni, közösségi sikerekről, módszerekről, ötletekről és nehézségekről, kihívásokról számol be.

A Szerkesztők: Antal Orsolya és Vadovics Edina

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • Greendependent. • Minden jog fenntartva.

Kislábnyom program hírek

A Kislábnyom program fővédnöke dr. Fülöp Sándor,
a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa – ezúton is köszönjük a támogatást!

Kislábnyom stand a Magyar Dal Napján!

Az immár negyedik alkalommal megrendezésre kerülő magyar vokális zene ünnepének egyik budapesti helyszíne a Kobuci Kert lesz idén, ahol ezúttal a GreenDependent is megmutatja magát az alábbi programmal:

- Környezetbarát termék bemutatót tartunk, ahol különböző irodai munkához, iskolához kapcsolódó és egyéb hasznos környezetbarát eszközöket, tisztítószereket, játékokat mutatunk majd be.
- Környezettudatossági vetélkedőt szervezünk (külön felnőtteknek és gyerekeknek). A legalább 50%-os eredményt elérők kis ajándékot kapnak, a legtöbb pontot elérők pedig értékes, környezetbarát életmódot elősegítő, hasznos termékeket tartalmazó ajándékcsomagokkal lesznek gazdagabbak.
- Öko-lábnyomot számítunk.
- Az érdeklődők kaphatnak klímabarát tippeket tartalmazó kiadványainkból és további információval szolgálunk a Kislábnyom programmal, és a versennyel kapcsolatban.

A rendezvényen délelőtt gyerekkoncertek (Alma Együttes, Kolompos) várják a kicsiket, a délután és az este pedig az idősebbeknek is kínál fülbemászó dallamokat (Cimbaliband, Besh o droM, Szalonna és Bandája, Rackajam stb.).

Szeretettel várjuk az érdeklődő családokat ezen a színes vasárnapi forgatagon!

Helyszín: Kobuci Kert (III. Óbuda, Fő tér 1. - Zichy-kastély udvara)
Időpont: 2011. szeptember 11. (vasárnap) 10 órától
További információk: http://www.kobuci.hu

Megjelent az új klíma-naptár!

A naptár a most kezdődő iskolaévben, vagyis 2011. szeptembertől 2012. szeptemberig használható, s a hónapokat egy-egy színes gyermekrajz díszíti.

Az előző évben kiadott naptárhoz hasonlóan tartalmazza a fontos Zöld Napokat, a programmal kapcsolatos rendezvényeket, dátumokat, valamint havi klímabarát tippeket is.

A kiadvány a honlapunkról letölthető vagy a rendezvényeinken átvehető, illetve a Kislábnyom kampány során megrendezésre kerülő képzéseken résztvevők is kapnak majd.

A naptár letölthető: http://www.greendependent.org/anyagok/kislabnyom_naptar_2011.pdf

Indul az új klíma-koordinátorok képzése

Klíma-koordinátor felhívásunkra számos pályázat érkezett, közülük választottuk ki azokat, akik a GreenDependent Kislábnyom csapatának munkáját fogják különböző településeken segíteni. Szeptemberben megtartjuk az első koordinátorképzést, ahol többek közt összeállítjuk majd a listát, hogy mely településen, körzetben kinél lehet az október és november folyamán szerveződő Klímabarát háztartás képzésekről és a Kislábnyom Családi Energiatakarékossági Versenyről további információkat megtudni.

Köszönjük minden jelentkezőnek az érdeklődést és lelkesedést!

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • Greendependent. • Minden jog fenntartva.

Heti klímabarát tippek

Olvasói levél

„Olvastam a hírlevélben a víz tárolására alkalmas edényekről. Az indiai cserépedénynek van magyar megfelelője, az ún. csöcsös korsó. Szintén mázatlan edény, keskeny szájjal, a fülén egy kis nyílással, e miatt hívják csöcsös korsónak, ezen keresztül lehet inni belőle. Régen ebben vitték a határba a vizet aratáskor, az is előfordult, hogy leásták a földbe. Még egy érdekessége van, hogy készítéskor benne hagytak egy kis agyaggolyót, ami a belső fal tisztítását végezte, és meggátolta a vízkő lerakódását. Mellékeltem fényképet róla.” *Horváth Hajnalka, Táp*

Zöld iskolakezdés – ötletek szülőknek

Hogyan szerelkezzünk fel a tanévre anélkül, hogy anyagilag tönkremennénk és feláldoznánk a tanulás oltárán a bolygó gyorsan fogyó erőforrásait? 10 ötlet a fenntartható, zöld iskolaévre:

1. **Gondoljuk át, mire lesz szükségünk**
   Mielőtt nekivágunk a bevásárlásnak, állítsunk össze gyermekünkkel közösen egy listát, amin 3 csoportba osztjuk a beszerzendőket: amire tényleg szükség lesz, amire talán szükség lesz és amire a gyermekünk „csak úgy” vágyik. Ha a lista kész, indulhatunk – természetesen az első csoport dolgaira koncentrálva… Fontos, hogy ne hagyjuk a vásárlást az utolsó pillanatra!
2. **Készítsünk leltárat**
   Nem feltétlenül kell mindent újonnan beszerezni. Nézzünk körül otthon és írjuk össze, mi az, amit még tudunk használni, ld. ruhák, cipők, iskolatáskák. Leltározás közben jó eséllyel eddig még használatlan toll- és jegyzetfüzet-készletekre is bukkanhatunk…
3. **Válasszunk környezetbarát tollakat, ceruzákat**, **irodaszereket**
   Ld. lebomló kukoricakeményítőből készült toll, cserélhető betétes fatoll, újrahasznosított műanyagból készült tollak, környezetbarát lakkozású, ólommentes színes ceruzák. A ragasztó és festék legyen mérgező vegyszerektől mentes, vizes bázisú.
4. **Ne halmozzunk fel felesleges készleteket**
   A nagyobb holmikból, pl. iskolatáska, és azokból, amelyeket nem használnak minden nap a gyerekek a suliban, ld. ragasztó, színesceruza, sorkihúzó filc, nem kell nagyobb mennyiség!
5. **Csökkentsük a papírhasználatot**
   Figyeljünk oda otthon a papírfogyasztásra! A beszerzett papírárut az utolsó üresen maradt négyzetcentiig használjuk, nyomtassunk a papír mindkét oldalára, és amit lehet, olvassunk a számítógépen. Olyan füzetet/jegyzetfüzetet/mappát vegyünk, amely újrahasznosított, fehérítetlen papírból vagy fenntartható erdőgazdálkodásból származó fából (FSC) készült. Keressük a terméken a környezetbarát termékjeleket!
6. **Nem mindegy, mibe tesszük a tízórait**
   A tízórait, ebédet, uzsonnának valót tegyük mosható, újrahasználható, PVC-mentes, hőtartó dobozba. Ne használjunk eldobható csomagolást (papír- vagy műanyag zacskó, alufólia, folpack stb.). Az innivalót se eldobható műanyag flakonba tegyük, hanem pl. kulacsba!
7. **Mit csomagoljunk?**
   Egészséges, szezonális, lehetőleg helyben termelt alapanyagokból készítsük az ételt – a gyerekeket vonjuk be a hozzávalók kiválasztásába, így valószínűbb, hogy meg is eszik, amit kapnak. Ötletek, hogy mi mindent tehetünk a dobozba: http://www.harmonet.hu/csalad_otthon/53241-az-uzsonnasdoboz-titka:-taplalo-es-nem-a-szemetben-vegzi.html; http://www.mindmegette.hu/mit-rejtsen-az-uzsonnas-doboz-45953
8. **Séta, bicikli, busz: bejárás autó nélkül**
   Környezeti szempontból a séta vagy a bicikli a legjobb megoldás az iskolába járásra és az autózás a legrosszabb. Ha az iskola kilométerekre van, használjunk tömegközlekedést.
   Nemzetközi kezdeményezés a ***gyalogló buszok*** szervezése, amelynek célja, hogy a gyerekek a nagyvárosban biztonságos körülmények között gyalog mehessenek iskolába. A gyerekek kijelölt találkozó pontokon („megállókban”) csatlakozhatnak a gyalogló buszhoz, amit mindig más felnőttek kísérnek. (http://www.iwalktoschool.org/) Ha muszáj autózni, a szülők összefoghatnak, és vihetik telekocsival felváltva a gyerekeket.
9. **Öko öltözködés**
   Új tanév, új ruhák – a családi költségvetésben ez is jelentős tétel szokott lenni. Környezeti szempontból jobb, ha az olajipar melléktermékeiből készülő anyagokat, ld. nejlon és akril, kerüljük; ha tartós ruhadarabokat veszünk vagy varrunk mi magunk; ha megújuló alapanyagokból készült ruhákat keresünk, ld. gyapjú, selyem, kender és biopamut
10. **Év közben se adjuk alább**
    A tanév eleji környezettudatos ráhangolódás tartson ki egész évben. Ragaszkodjunk a jól bevált családi zöld szokásokhoz, a szemléletet pedig alkalmazzuk életünk más területein is (ld. az egyéb beszerzéseknél).

Kisdiákok „lábbuszban” Olaszországban
Kép forrása: http://www.iwalktoschool.org/

Inspiráció és forrás: http://www.treehugger.com/files/2007/02/how-to-go-green-back-to-school.php

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • Greendependent. • Minden jog fenntartva.

Klímahírek itthon

Olcsó, fenntartható otthonok épülnek Györkönyben

A Vidékfejlesztési Minisztérium támogatásával otthonteremtő mintaprogram kezdődött az ezerlelkes Tolna megyei településen, ahol helyi anyagokból, helyi erővel, olcsó, ökoszemléletű és energiatakarékos háromlakásos szalmabála házat építenek. Az épület tartószerkezete fából lesz, a hőszigetelés szalmából.

Az ökoház építésével olyan modellt szeretnének létrehozni, amely úgy juttatja otthonhoz a családokat, hogy nem adósodnak el egy életre, ezért az a cél, hogy 10-12 millió forintból megépíthető és olcsón fenntartható házak tervei készüljenek el. A program eredője a csökkenő lélekszám volt, mert ahhoz, hogy gyermeket vállaljanak a fiatalok, munka és otthon kell. Az elsődleges cél tehát az volt, hogy megteremtsék a lehetőségét annak, hogy a györkönyi származásúak visszatelepüljenek, az ott dolgozók, oda kötődők számára pedig lehetőséget kínáljanak az otthonteremtésre.

Forrás: http://www.greenfo.hu/hirek/2011/07/26/olcso-fenntarthato-otthonok

Ingyenes, többször használható tankönyvek

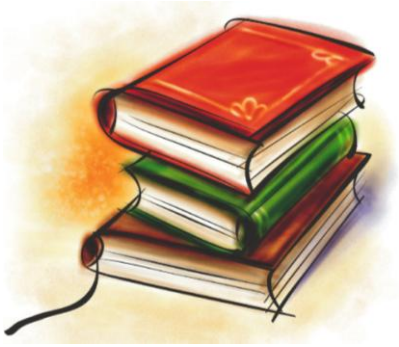

Az oktatási tárca az új Nemzeti Alaptantervben iskolánként és tantárgyanként csak néhány fajta tankönyvet hagyna majd jóvá a mai átláthatatlan, többezres választékkal szemben. Így lehetővé válna az ingyenesen hozzáférhető tankönyvek rendszere, melynek bevezetését tervezi a tárca. Ez a ténylegesen tartós tankönyvi rendszer azt jelenti, hogy az iskolai tulajdonban lévő könyvek egy-egy példányát négy évig lehetne használni, és a tanulók ez idő alatt ingyen hozzáférnének.

A kezdeményezés környezetvédelmi szempontból is említésre méltó, ezért kérjük: akinek az iskolájában, településén működik ilyesmi, jelezze felénk!

Forrás: http://index.hu/belfold/2011/08/06/ingyenesse_valhat_a_tankonyv/

Ördögi körbe taszítanak minket a klímaberendezések

Magyarországon az elmúlt száz év alatt közel 0,7 fokkal emelkedett az átlaghőmérséklet, folyamatosan dőlnek meg a melegrekordok, egyre szélsőségesebb az időjárás. Mindez egyenes arányban áll energiafelhasználásunkkal, s az ennek következtében emelkedő CO_2 kibocsátással, amelyet nyáron legnagyobb részt légkondicionálók használata idéz elő.

Egy átlagos teljesítményű klímaberendezés havonta mintegy 250 kilowattórával növeli meg az áramfogyasztást, ami 8-10 ezer forinttal terheli meg villanyszámlát.

Ördögi körforgásba érünk ezzel, mivel a légkondicionálók működtetése a legtöbb energiát igénylő megoldás, amivel csak tovább emelkedik a légkör CO_2 tartalma, mely tovább növeli az átlaghőmérsékletet és a villanyszámlát. Emellett kevesen tudják, hogy az otthonok hőmérsékletének 1 fokkal való csökkentése háromszor több energiát emészt fel, mint 1 fokkal való felfűtése.

A Knauf Insulation szakemberei szerint klímaberendezések helyett árnyékolás és egy legalább 10 cm vastag ásvány- vagy üveggyapot szigetelés révén 5-7 fokkal is csökkenhet a lakások belső hőmérséklete, anélkül, hogy terhelnénk a Föld energiakészletét. Ráadásul az üveggyapot csaknem 100%-ban újrahasznosított üvegből készült termék, emiatt pedig nem csak pénzt és energiát spórolunk, de aktívan hozzájárulunk a környezetvédelemhez, és a szigetelés már az első, de legkésőbb a második nyáron megtérülő befektetést jelent.

Forrás: http://www.greenfo.hu/hirek/2011/07/19/ordogi-korbe-taszitanak-minket-a-klimaberendezesek

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • Greendependent. • Minden jog fenntartva.

Kapcsolódó rendezvények itthon

Újra gödöllői klíma-klub, klímabarát kisközösségek találkozóval!

Ismét elmúlt a nyár, kezdődik az iskola és a munkarend is visszaáll a megszokott ütembe, így hát szeptemberben újra klíma-klub, melyre jó vendéglátóként sok vendéggel és egy kis eszem-iszommal is készülünk.

- Itt lesz egy házaspár, David és Jane Straker, a *testvér-klubunkból*, Angliából (Fownhope CRAG: http://www.fownhopecrag.org.uk/)
- Jönnek hozzánk látogatóba a klíma-klubhoz hasonló kezdeményezések tagjai:
  - Kecskemétről, a *Mozgalom az Átalakuló Kecskemétért* szerveződés tagjai (http://www.zoldernyo.hu/),
  - Budapestről, a Wekerle telepről a *Klímabarát Wekerle* kezdeményezés tagjai (http://www.wekerle.hu/zold_hajtas), és
  - Vecsésről, a *vecsési klímakör*ből (http://www.klimakor.hu/).

Időpont: 2011. szeptember 23. (péntek), 17-20 óra.
Helyszín: Gödöllő, Művészetek Háza
További információk a klubról: http://www.klimaklub.greendependent.org

A klubon a részvétel ingyenes, de **előzetes bejelentkezés** szükséges: info@greendependent.org

Királyi vásár

Idén első alkalommal kerül megrendezésre a „KIRÁLYI VÁSÁR” nevű rendezvény a Király utcában. A vásár keretében kulturális programok, tájak, ízek, mesterségek és bolhapiac várja az érdeklődőket.

A program célja, hogy a rengeteg kulturális és művészeti érték felvonultatása mellett szórakoztasson is, hogy ezen alkalommal olyan emberek is ellátogassanak, és később visszatérjenek majd az utcába és üzleteibe, akik eddig soha nem jártak erre.

A vásár a bolhapiac jellege miatt sokszínű, így mindenféle árus lehetőséget kap, aki szeretné portékáját megmutatni és értékesíteni. Ezen túl a partnerség jegyében a Tematikus Utcák Szövetségének tagjai és a külföldi testvérvárosok árusai is megjelenést kapnak a rendezvényen.

Időpont: 2011. szeptember 10-11. (szombat és vasárnap), nyitva tartás: 9 - 19 óráig
Helyszín: A Király utca forgalomtól lezárt 700 m-es szakasza a Deák tér és Nagymező utca között, valamint az Anker köz.

További információ és részletes program: http://www.kiralyivasar.hu/

Rendhagyó tanórák a környezetvédelem jegyében

A Göncöl Alapítvány Közművelődési Csoportja az alábbi témakörökben a környezetismeret, természetismeret, a biológia és a földrajz tantervbe könnyen beilleszthető órákat szervez, amelyek segítségével egyszerűen elsajátíthatják a tanulók a környezettudatos magatartást és értékrendet:

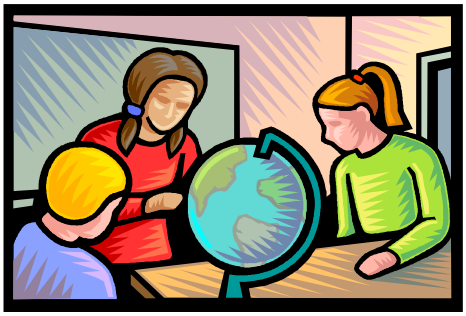

- természetbarát lakóhely
- szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás, újrahasználat
- tudatos vásárlás
- állatvédelem
- zöld isi: természet- és környezetvédelem a gyakorlatban
- zöld praktikák a háztartásban
- környezetvédelmi jeles napokhoz kapcsolódó rendhagyó órák feladatlapokkal, programokkal
- további rendhagyó óráik igény szerint, a megrendelő által választott témákban

Helyszín: Göncöl Ház, 2600 Vác, Ilona utca 3.
Részvételi díj: Egy tanórás foglakozás egy osztály számára (legfeljebb 50 főig) 5000 Ft/tanítási óra + útiköltség (Áfával együtt)
További információ és jelentkezés Terman Beátánál: termanbeata@goncol.hu; 20/772-7987

Forrás: http://www.zoldful.hu/program_informacio.php?uid=107

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • Greendependent. • Minden jog fenntartva.

Klímahírek külföldről

Klíma-kölcsön: a fejlődő országok duplán pórul járhatnak

Úgy tűnik Nagy-Britannia sajátos felfogással „segíti" a fejlődő országokat a klímaváltozáshoz való alkalmazkodásban. Fejlett ipari társadalomként és aktív szennyezőként kompenzálnia kellene az éghajlatváltozás kialakulásában „ártatlan", mégis a folyamat által leginkább súlytott térségeket, azaz anyagilag kellene támogatnia a negatív hatások mérséklését. A britek tervei szerint azonban a kompenzáció világbanki kölcsön formájában érkezne az amúgy is eladósodott országokba! Egy szemléletes hasonlat szerint ez pont olyan, mintha házépítési kölcsönt nyújtanánk a szomszédnak, akiknek mi égettük le a házát…

A 2011 júniusában megjelent *„Klíma-kölcsön cápák" (Climat loan sharks)* című jelentésükben a *World Development Movement* és egy eladósodás ellen küzdő szervezet (a *Jubilee Debt Campaign*) szakértői arról számolnak be, hogy Nagy-Britannia 1,1 milliárd dollárnyi klíma-kölcsönt próbál a legszegényebb országok nyakába sózni a Világbankon keresztül.

Grenadának például 22 milliót, az ország GDP-jének több, mint 3%-át kínálják (miközben az ország adóssága önmagában a GDP 90%-a). Laikusként is látható, hogy egy nyakig adósságban ülő országnak kölcsön adni enyhén szólva felelőtlenségnek, de inkább szándékos veszélyeztetésnek minősül. A kölcsön lehetőségével megkeresett országokat azonban nem ejtették a fejükre: Bangladesnek például esze ágában sincs elfogadni a pénzt.

A jelentés letölthető itt: http://www.wdm.org.uk/our-campaign-climate-justice/climate-loan-sharks-report
Banglades nem kér a kölcsönből: http://www.guardian.co.uk/global-development/poverty-matters/2011/jun/30/bangladesh-climate-change-loans

Katasztrofális az óceánok helyzete

Az óceánok állapotának felmérésre létrehozott nemzetközi program *(International Programme on the State of the Ocean, IPSO)* és a Természetvédelmi Világszövetség (IUCN) hat országból származó 27 vezető tengerkutatóból álló bizottsága júniusban hozta nyilvánosságra előzetes jelentését az áprilisban Oxfordban tartott üléséről. A bizottság által közzétett kutatási anyag több mint lesújtó. A tengerek állapota sokkal gyorsabban romlik az eddigi előrejelzéseknél. Ennek oka, hogy a sok, önmagában is súlyos különálló megpróbáltatás hatása összegződik. Az óceánokat károsító legsúlyosabb stresszhatások közé tartozik többek közt az éghajlat-felmelegedés, a tengervíz savasodása, a kiterjedt kémiai környezetszennyezés és az óriási mértékű túlhalászás. **A nemzetközi kutatókból álló bizottság előzetes közlése szerint az óceánokban a történelem előtti idők nagy kihalásaihoz hasonló fajpusztulás mehet végbe egy emberöltőn belül.**

A teljes cikk itt olvasható:
http://www.origo.hu/tudomany/20110621-tragikus-az-oceanok-helyzete-foldtorteneti-meretu-kihalas-johet.html

Korallbarát szoborpark a víz alatt

Nem csak pusztítja az ember az óceánt: vannak „építő jellegű" próbálkozások is. A címben szereplő korallbarát szoborcsoport Mexikóban, Cancún közelében található. 2010-ben itt hozták létre a MUSA-t *(Museo Subacuático de Arte)*, azaz a „Víz Alatti Művészetek Múzeumát". A kezdeményezés célja, hogy bemutassa a művészet és az élővilág kölcsönhatásait: a múzeum művészeti igazgatója, *Jason de Caires Taylor* a tenger mélyén állította ki szobrait, melyek a beléjük fúrt lyukak révén élőhelyet biztosítanak a koralloknak, és csökkentik a turisták által okozott károkat a természetes zátonyokban. A szobrok segítségével tehát új korallzátonyok jönnek létre (a PH-semleges betonon könnyen megtelepednek a tengeri élőlények).

Forrás és további információ:
http://vizpartifejlesztesek.blog.hu/2011/06/20/muzeum_a_viz_alatt_1?utm_source=bloghu_megosztas&utm_medium=twitter&utm_campaign=blhshare

800 méteres naperőműtorony épül

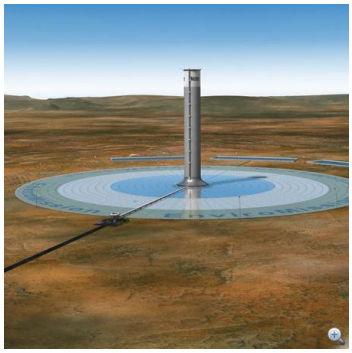

Óriási naperőművet terveznek építeni az arizonai sivatagban. Ami a méreteket illeti, tényleg páratlan projektről van szó, amelynek a közepén egy 800 méteresnél is magasabb torony áll majd - ez lesz a világ egyik legmagasabb épülete, kétszer magasabbra tör az Empire State Building-nél.

Az EnviroMission naperőműve várhatóan 200 megawatt elektromosságot tud majd megtermelni, ami körülbelül a fele egy paksi reaktor, nyolcada a teljes paksi erőmű teljesítményének. Atomerőműhöz képest tehát nem különösebben erős a napfarm, de még ez is elképesztő mennyiségű energiát jelent: a számítások szerint körülbelül 150 ezer amerikai családot tud majd kielégíteni a tökéletesen tiszta erőmű.

Az erőműnek a napon kívül nincs szüksége semmilyen energiaforrásra, és várhatóan nyolcvan éven keresztül a kisebb karbantartási költségeket leszámítva lényegében ingyen termeli majd a tökéletesen tiszta áramot, várhatóan 11 év alatt kitermeli az építési költségeket.

Forrás és további információ: http://index.hu/tudomany/2011/08/07/gigantikus_torony_a_naperomu_kozepen/

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • Greendependent. • Minden jog fenntartva.

Olvasnivaló

Kecskemét, az átalakuló város – a Zöld ernyő projekt

Kecskeméten is megfogalmazódott néhány emberben, hogy az eddig fenntarthatónak hitt gazdaság mégsem annyira az, és hogy a megbolygatott természet nem várt meglepetésekkel szolgál.

A felismerés hatására a kis csapat arra jutott, hogy a fentről érkező megoldásra való várakozáson és a szorongáson túl egyébre is képes, így a helyi Ifjúsági Otthon termeiben kezdtek el mélyrehatóbban foglalkozni a környezettudatos elméletekkel.

A csoportosulás **MÁK – Mozgalom az Átalakuló Kecskemétért** néven kezdett el tevékenykedni ismeretbővítő klubdélutánok, tanfolyamok, kirándulások szervezésével, majd a Kecskeméti Szatyor Közösség is megalakult.

A kiadvány innen letölthető le vagy itt olvasható

KLIKK – Bemutatkoznak a hazai Klímabarát Hálózatok és Kisközösségek

A Klímabarát Kisközösségek program a klímavédelemben tevékenykedő helyi, alulról jövő kezdeményezéseket kívánja összefogni.

Az összefogásról mára nyomtatott és elektronikus formában is megjelent egy füzet, amelyben a közreműködő szervezetek bemutatkozásán túl a helyi gazdaság, a helyi élelmiszer, és a helyi energia témakörök is szerepelnek, valamint egy klímaébresztő filmkatalógus is megtekinthető.

A kiadvány nem utolsó sorban a „Hogyan kezdjünk hozzá?” kérdésre is megpróbál választ adni.

A KLIKK innen letölthető: http://fenntarthato.hu/epites/klikk

Tudod mekkora a banánod karbon-lábnyoma?

Aki egy kicsit is próbál energiatakarékosan élni, általában mindenhonnan ugyanezen hasznos tanácsokkal látják el: repülj kevesebbszer, éjszakára állítsd alacsonyabb hőfokra a fűtést, cseréld energiatakarékosra a villanykörtét stb. De mi a helyzet a többi dologgal?

Ebben lehet segítségünkre ez a könyv, amelynek írója utánajárt majdnem minden tevékenység vagy előállított termék karbon-lábnyomának egy csésze teától vagy egy üveg bortól kezdve a hétvégi síelésig és a vulkánkitörésig.

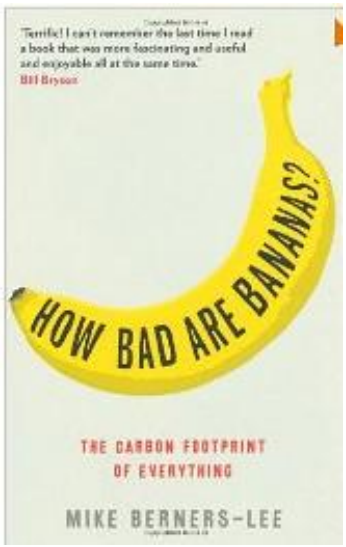

Így most már rendelkezésünkre állnak olyan számadatok, amelyek segíthetnek abban, hogy az életmódunkat alakító mindennapi cselekedeteink és fogyasztási szokásaink súlyával tisztába legyünk és döntéseinket felelősségünk teljes tudatában hozhassuk meg.

Egy banán karbon-lábnyoma meglepően kicsi ahhoz képest, amennyi hasznos tápelem található benne, és köszönhető mindez annak, hogy a banánok érleléséhez nem szükséges üvegház, és bár gyakran messziről hozzák őket, hajóval szállítják a gyümölcsöt, végül pedig általában nem szükséges csomagolni.

1 banán lábnyoma 80 g CO_2e*, 1 kg banáné pedig: 480 g.

Természetesen, azért vannak a banánnal is „gondok”… A közel 300 fajtából szinte mindenhol egyetlen egyet termesztenek, és gyakran intenzív körülmények között, a munkásokat kizsákmányolva. Ha eszünk banánt, keressünk méltányos kereskedelemből származót!

Összehasonlításképp… azért a helyben termesztett alma, nem is beszélve a saját kertünkben szedett almáról, kisebb lábnyomú:

Alma saját kertből: 0 g CO_2e

Helyben termett alma szezonban: 10 g CO_2e

Átlagos alma: 80 g CO_2e

Messziről szállított, hűtőházban tárolt alma: 150 g CO_2e

Bővebb információ és rendelési lehetőség: http://www.amazon.co.uk/How-Bad-Are-Bananas-everything/dp/1846688914; http://www.librotrade.hu/?c=003GTG

***** CO_2e: szén-dioxid egyenérték, amely azt jelenti, hogy minden üvegházhatású gáz szén-dioxidba átszámított kibocsátását tartalmazza

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • Greendependent. • Minden jog fenntartva.

Hasznos, érdekes honlapok

Vedd rá a szomszédod!

Napjainkban növekvő energiaárakkal és a fosszilis erőforrások kimerülésének közeledtével kell számolnunk. 50 éve a kőolaj, a gáz, és a szén még kifogyhatatlannak tűntek, s bár mára ugyan rádöbbentünk, hogy ez nem igaz, azonban oly mértékben függővé váltunk ezektől az anyagoktól, hogy szabadulni csak gazdasági szerkezetváltással, közös erőfeszítéssel lehetséges.

Mit tehetsz most, hogy minél több ember felismerje e függőség problémáját és valami megváltozzon?

1. Nézd meg az MTVSz kisfilmjét és küldd tovább ismerőseidnek, barátaidnak!

2. Írj kommentet a blogjukra, hogy miként vennéd rá pl. a szomszédodat: éljen energiatakarékosabban!

3. Hívd meg egy teára a szomszédod, és oszd meg vele az ötleteket – s esetleg kiderül: neki is van számodra egy jó ötlete!

(4. GreenDependent tanács: Alakíts barátaiddal, szomszédaiddal EnergiaKözösséget… ☺ és csatlakozzatok 16 EU-s ország közösségeihez az energiamegtakarításban, további információk a http://www.greendependent.org oldalon és a hírlevél következő számaiban)

Forrás: http://www.eghajlatriado.hu/index.php/hirek/102-van-kiut-az-energiafueggsegbl-vedd-ra-a-szomszedodat

Energia Kontroll Program

http://energiakontrollprogram.hu/

Az Energiaklub programja keretében számos tanulmány és tényfeltáró cikk készült már, felhívva a döntéshozók és a közvélemény figyelmét a szektor hiányosságaira.

Hiszen az energia ügye mindannyiunk ügye: fizetünk az áramért, a gázért, a távhőért. De mi alapján költünk éppen annyit, amennyit? Kik hozzák az energiapolitikai döntéseket, és kik szólhatnak bele a döntéshozatalba? Hogyan kontrollálható az energiaszektor?

Ha a viszonyok zavarosak és áttekinthetetlenek, annak az egész ország látja kárát, hiszen az átgondolatlan, a pillanatnyi érdekek alapján meghozott döntések nyomán torz energiaszerkezet jön létre. Modern energiarendszer pedig csak akkor működhet fenntartható módon és hatékonyan, ha viszonyai tiszták és átláthatók, párbeszédei a nyilvánosság előtt zajlanak, s így jóval kevesebb a visszaélés és a korrupció lehetősége.

Nem minden sitt, ami az építkezésből kimaradt

http://nemsitt.hu

Ha több bontott vagy építkezésből kimaradt, elfekvő anyagot használunk, akkor kevesebb új építőanyagot kell felhasználni, kisebb környezetterhelést generálva.

Ezért a Független Ökológiai Központ indított egy építőanyag-börzét, ahol hirdetéseket lehet feladni bontott vagy építkezésből kimaradt építőanyagokkal kapcsolatban, illetve böngészni lehet a feladott hirdetések között. A honlapon mindenki ingyen helyezheti el hirdetéseit, mivel lehetővé szeretnék tenni, hogy kis értékű vagy kis mennyiségű építőanyag is meghirdetésre kerülhessen.

Melyik országban lenne jobb életed?

http://www.oecdbetterlifeindex.org/

Az élet több, mint a GDP és a gazdasági statisztikák rideg adathalmaza. Ezt bizonyítja az OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) jól-léti mutatója, a "Jobb Élet Index" (Better Life Index) is. Az Interneten online kiszámítható mutató segítségével megtudhatjuk, hogy hogyan teljesít a 34 OECD tagország lakosainak életminősége és anyagi körülményei szempontjából.

Az interaktív eszköz életünk 11 olyan kulcsterületét vizsgálja - ld. oktatás, egészségügy, lakhatás, környezet stb. -, amelyek megléte és bizonyos minőséget elérő színvonala jól-létünkhöz elengedhetetlen. Saját indexünk kiszámításakor mi döntjük el (pontozzuk), hogy a 11 terület mennyire fontos a jól-létünk szempontjából és a program a saját egyéni preferenciáinknak megfelelően készíti el a "legélhetőbb országok" sorrendjét számunkra.

Így mindenkinek egyéni indexe és kedvenc országa lesz, a kiszámolt index pedig bekerül egy nyilvános adatbázisba és segíti az OECD-t annak feltérképezésében, hogy mitől függ a világ polgárainak jól-léte a 21. században. Az OECD felmérése szerint hazánk lakói csak "mérsékelten" boldogok, a legtöbb területen rosszabb a helyzet, mint a többi tagországban. A megkérdezettek csupán 23%-a mondta, hogy elégedett az életével, ami jóval alacsonyabb, mint az 59%-os OECD-átlag.

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • Greendependent. • Minden jog fenntartva.

Klímabarát termékek, szolgáltatások

Fairtrade aranygyűrű? Keressük a termékjelet!

Miközben a kanadai-román RMGC vállalat továbbra sem hajlandó elállni a romániai Verespatakra tervezett ciántechnológiás aranybánya megnyitásától, 2010-ben végre megszületett a „Fairtrade és Fairmined Gold", azaz „**Méltányos kereskedelemből és bányászatból származó arany**" nemzetközileg elfogadott tanúsítványa és tanúsítási eljárása! **A világ első független etikai tanúsító rendszere garantálja, hogy a tanúsítvánnyal rendelkező pl. aranyékszer alapanyaga környezetileg és társadalmilag felelős bányászatból származik és a bányászok méltányos árat kapnak portékájukért.**

Több, mint 100 millió ember élete függ a kézi és kisüzemi bányászati ágazattól *(Artisanal and Small Scale Mining – ASM)*. A 15 millió ASM bányász kemény és veszélyes körülmények között dolgozik és teremti elő a világ aranykínálatának 10-15 %-át. Ők teszik ki ugyanakkor az aranykitermelésben dolgozók 90%-át! A bányászokat és családjaikat kihasználják, sokszor illegálisan dolgoztatják őket és sokuknak nincs módja kilépni a nyomorúságos helyzetből. Ha azonban felelősen szervezik és irányítják, a kézi és kisüzemi bányászat milliók számára nyújthat kiutat a szegénységből, biztosíthatja a helyi közösségek számára a fenntartható fejlődést és a környezetet is kíméli.

Ezért hozta létre a Fairtrade International (*FLO*) és a Felelős Bányászat Szövetség (*Alliance for Responsible Mining - ARM*) - az etikus aranyból készült ékszerekre régóta vágyó vevők legnagyobb örömére – a **Fairtrade és Fairmined arany tanúsítványt.**

A méltányos arany honlapja: http://fairgold.org/
A méltányos bányászatból és kereskedelemből származó arany szabványa itt olvasható: http://www.communitymining.org/index.php/en/standards
Fair-trade gyűrűt rendelhetünk pl. itt: http://www.credjewellery.com/pages/fairtradegold
Bővebben a téma előzményeiről: http://tudatosvasarlo.hu/cikk/etikus-ekszerek

A CRED ékszerkereskedés kisüzemi kolumbiai bányászatokból szerzi be az aranyat és a platinát.

A nemesfémet vegyi anyagok használata nélkül bányásszák, szigorú társadalmi és környezeti előírásoknak felelnek meg, a terméket független harmadik fél minősíti és a bányászok prémiumot kapnak, ami jobb életszínvonalat biztosít számukra, ld. a gyerekeiket iskolába tudják járatni, mindig kerül étel az asztalra és a helyi közösség fejlesztésére is jut forrás.

Lakáséttermek itthon

„Városi fiatalok, akik szeretnek főzni, meghívnak barátokat, ismerősöket, ismerősök ismerőseit, majd igyekeznek profin fel- és kiszolgálni" – ez a mottója az első hazai nem zártkörű lakásétterem csapatának. A Tudatos Vásárlók Egyesülete személyesen is kifaggatta őket a miértekről és hogyanokról.

Az interjú itt olvasható: http://tudatosvasarlo.hu/cikk/jofej-hely-elso-nem-zartkoru-lakasetterem
A Lakásétterem honlapja, ahol a jelentkezési tudnivalók is találhatók: http://lakasetterem.blogspot.com/
Korábbi Kislábnyom hírlevél cikk a témában: II. évfolyam 4. szám Érdekes honlapok rovat http://kislabnyom.hu/letolt/hirlev16.pdf

Autómegosztó hálózattal a dugó ellen

Úgy tűnik, nemcsak a közbringák, de a „közautók" rendszere is növekvő népszerűségnek örvend a világ nagyvárosaiban. Ma már több mint 1000 városban választható a rugalmasan igénybe vehető opció, nemrég az osztrák főváros, Bécs jelentette be, hogy bővíteni kívánja az itt kiépített rendszert. A lépéssel az Osztrák Autóklub számításai szerint 10 000-rel lehetne csökkenteni a város életét terhelő személygépkocsik számát.

A carsharing, azaz autómegosztó rendszerek kialakítása rendkívül változatos lehet: a hatalmas, több városra kiterjedő és több százezer felhasználót tömörítő hálózatoktól az olyan megoldásig, ahol magánszemélyek bérbe adandó járgányaiból lehet válogathatni egy alkalmazás segítségével. Mindenképp ígéretes elképzelésről van szó, kérdés azonban, hogy hazai viszonyok között mindez mennyire lenne életképes. Utóbbival kapcsolatban faggatta Lovas Károlyt, a Magyar Autóklub Jármű Műszaki üzletágának igazgatóját a **hg.hu**

A cikk teljes terjedelmében itt olvasható: http://hg.hu/cikk/epiteszet/12741-automegoszto-halozat-a-dugoellenes-csodafegyver
Korábbi Kislábnyom hírlevél cikk a témában: II. évfolyam 2. szám vezércikke http://kislabnyom.hu/letolt/hirlev14.pdf

Otthon az energiában – társasjáték 10 éves kortól

A játék egy játéktáblát, és 100 kérdéskártyát tartalmaz 5 kategóriában (a kategóriák a ház egyes jellemző részei: konyha, fürdő, hálószoba, nappali, kert). A játékhoz szükség van még bábukra (babszem, kukoricaszem, kavics,...) és egy dobókockára (amit házilag is készíthetünk). A játéktábla mezőin kalandozva végigjárhatjuk a ház részeit, és közben kiderül, mennyire vagyunk takarékosak otthonunkban. Az egész család együtt játszhat, miközben a szülők is jó ötleteket gyűjthetnek. A játék után megbeszélhetik a gyerekekkel, hogy melyik takarékossági ötletet próbálják ki először.

A játék jól alkalmazható oktatási segédanyagként is.

Ára: 1800 Ft
Megrendelhető a http://www.energia.a-jatek.hu/index.php oldalon.

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • Greendependent. • Minden jog fenntartva.

Hasznos információk, kapcsolat

Szerkeszti: Antal Orsolya és Vadovics Edina
Közreműködött: Gáll Veronika és Vadovics Kristóf
Design: Iconica Bt.

Szerkesztőség: GreenDependent Egyesület
2100 Gödöllő, Éva u. 4.
Tel.: 06-28-412-855
E-mail: info@greendependent.org
Honlap: www.greendependent.org

Kislábnyom program: www.kislabnyom.hu

A Kislábnyom Hírlevél korábbi számai a www.kislabnyom.hu oldalon megtalálhatók és onnan letölthetők.

A hírlevelet az info@kislabnyom.hu címen lehet lemondani.

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • Greendependent. • Minden jog fenntartva.